

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Eve Mägi
AS Lääne-Tallinna Keskhaigla
eve.magi@keskhaigla.ee

Teie 05.01.2026

Meie 20.01.2026 nr 2.2-9/26/32-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise küsimusega kinnipeetavate terviseandmete väljastamise kohta Tallinna Vanglale seoses mittevahalise kahju hüvitamise nõuetele vastamisega.

Esmalt selgitan, et AKI annab siduvaid õiguslikke hinnanguid ainult järelevalvemenetluse raames. Tulenevalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) §-st 3 saab Andmekaitse Inspeksioon anda õiguslaseid selgitusi inspeksiooni tegevuse aluseks olevate õigusaktide ja asutuse pädevuse kohta, mistõttu vastame Teie kirjale osas, mis jääb selgitustaotluse raamidesse.

Isikuandmete töötlemine peab olema kooskõlas [isikuandmete kaitse üldmääruse](#)¹ (IKÜM) artiklis 5 sätestatud põhimõtetega, sh peab töötlemiseks (päringute tegemine, andmete edastamine jms) esinema IKÜM artiklis 6 nimetatud õiguslik alus. Eriliiki isikuandmete töötlemisel on lisaks vajalik, et esineks üks IKÜM artikkel 9 lõikes 2 toodud eranditest, mis lubaks töödelda eriliiki isikuandmeid, sh terviseandmeid. Muul juhul on eriliiki isikuandmete töötlemine keelatud.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 768 lõike 1 kohaselt peavad tervishoiuteenuse osutaja ja tervishoiuteenuse osutamisel osalevad isikud hoidma saladuses neile tervishoiuteenuse osutamisel või tööülesannete täitmisel teatavaks saanud andmeid patsiendi isiku ja tema tervise seisundi kohta, samuti hoolitsema selle eest, et tervishoiuteenuse osutamist kajastavates dokumentides sisalduvad andmed ei saaks teatavaks kõrvalistele isikutele, kui seaduses või kokkuleppel patsiendiga ei ole ette nähtud teisiti. Seega saab terviseandmete väljastamine toimuda, kas patsiendi nõusolekul või seaduse alusel. Kui patsiendi nõusolek võimaliku alusena ära langeb, peab terviseandmete avaldamiseks õiguslik alus tulenema seadusest.

Riigikohus on lahendis nr [1-20-5071](#)² selgitanud, et seadusest tulenev alus terviseandmete väljastamiseks võib olla kahetine – kas andmete avaldamist *lubav* või selleks *kohustav*. *Kohustus* patsiendisaladuse avaldamiseks võib tuleneda mõnest valdkondlikust õigusaktist. Sellisel juhul on seadusandja otsustanud, et avalik huvi on olulisem patsiendi huvist hoida tervishoiuteenuse osutamise käigus avaldatud andmed saladuses, nt abivajavast lapsest teavitamise kohustus.

Samas *lubav* alus saladuse hoidmise kohustusest kõrvalekaldumiseks saab olla muu hulgas vastamisel uurimisasutuse nõudele seoses neile seadusega pandud ülesannete täitmisega. Näiteks psühhiaatrilise abi seaduse (PsAS) § 5 lg 2 sätestab, et psühhiaatrilist ravi ja diagnoosi puudutav teave on isiku eraelu saladus ja selle edastamine väljapoole raviprotsessi on lubatud ainult isiku enda või tema seadusliku esindaja kirjalikul nõusolekul, samuti uurimisasutuse, politsei,

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

² RKKK 01.04.2022 lahend 1-20-5071, p 23 jj

prokuratuuri, kriminaalhooldusosakonna või kohtu seadusest tuleneva nõude alusel. PsAS § 5 lõikes 3 sätestatud arsti konfidentsiaalsuskohustuse eesmärgi silmas pidades tuleb PsAS § 5 lõiget 2 tõlgendada nii, et see lubab asutusele viimase nõudmisel esitada üksnes info selle fakti kohta, kas isik on ravi saanud ning seoses millise diagnoosiga. Norm ei anna aga alust VÕS §-s 768 sätestatud saladuse hoidmise kohustusest kõrvalekaldumiseks laiemalt, s.o avaldada andmeid ravi täpsema sisu, diagnoosi nüansside ning ravi käigus teatavaks saanud muude asjaolude kohta, rääkimata kogu haigusloo avaldamisest. Kohtu hinnangul ei loo ükski seadus iseseisvat õiguslikku alust nõuda kutsesaladust hoidvalt tervishoiutöötajalt patsiendi andmeid laiemas ulatuses ega anna ka arstile õigust kutsesaladust laiemalt avaldada, kui seda võimaldavad VÕS § 768 ja seda täpsustavad sätted (nt PsAS § 5).

Kokkuvõttes võib AS Lääne-Tallinna Keskhaigla Tallinna Vanglale isiku terviseandmeid väljastada juhul, kui andmesubjekti nõusoleku puudumisel on andmete avaldamiseks olemas seadusest tulenev õiguslik alus. Sealjuures tuleb arvestada, et ka õigusliku aluse olemasolul ei või välja anda kogu teavet isiku tervisliku seisundi kohta. Seaduse alusel terviseandmete väljastamisel tuleb lähtuda õiguslikus aluses sätestatud piiridest ning ka IKÜM artiklis 5 sätestatud eesmärgipärasuse ja minimaalsuse nõudest. Kahtluse korral tuleb andmete taotlejalt üle küsida, milliseid andmeid vajatakse, millisel õiguslikul alusel ja miks just sellises ulatuses andmed on vajalikud eesmärgi täitmiseks.

Lisaks soovitab inspeksioon konkreetsete isikuandmete töötlemisega seotud küsimuste korral pöörduda alati esmalt oma asutuse andmekaitse spetsialisti poole, kelle üheks ülesandeks on teavitada ja nõustada isikuandmeid töötlevaid töötajaid seoses andmekaitse normidest tulenevate kohustustega (IKÜM art 39 lg 1 punkt a). [AS Lääne-Tallinna Keskhaigla](#) andmekaitse spetsialist on Eed Allik-Hõimoja, kontakt eed.allik-hoimoja@keskhaigla.ee.

Loodan, et selgitustest oli abi.

Lugupidamisega

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel